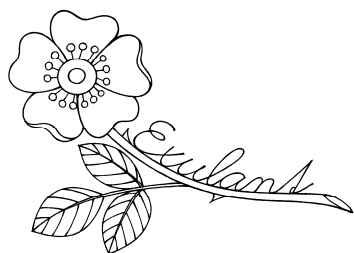

INFORMAČNÍ VĚSTNÍK č. 17 (1/2004)

občanského sdružení

EXULANT

Úvodem

Milí čtenáři,

počátkem letošního roku jsme byli zaskočeni náhlým onemocněním předsedy našeho občanského sdružení prof. Ing. Karla Matějky CSc. Nutno zdůraznit, že bratr předseda se svou rodinou zajišťoval obětavě většinu prací spojených s chodem EXULANTA, včetně přípravy, tisku a expedice našeho věstníku. Toto vydání je tedy určitou improvizací. Bratru Karlu Matějkovi chceme i tímto způsobem vyřídit pozdravy a přání rychlé rekonvalescence.

Na počátku tohoto čísla přinášíme kázání sestry Aleny Zikmundové. Sestra od počátku spolupracuje s EXULANTEM a letos navštívila potomky exulantů na Ukrajině. I o tom nám napsala příspěvek.

V loňském roce skončilo funkční období synodnímu seniorovi Česko-bratrské církve evangelické bratru Mgr. Pavlu Smetanovi. Bratr Smetana patří k předním oporám EXULANTA, takže děkujeme-li za minulá léta spolupráce, těšíme se zároveň na ještě intenzivnější spolupráci v budoucnosti. Zároveň nás velice těší, že v tomto čísle můžeme otisknout příspěvek, který nám poskytl nový synodní senior bratr Mgr. Joel Ruml.

Prosíme rovněž, abyste při čtení věstníku nepřehlédli pozvání na letošní konferenci občanského sdružení v Liberci.

Znamení rybolovu (Lk 5.1-11)

Milé sestry a milí bratři,

z Písma jsme přečetli, že po kázání v Nazaretě a uzdravování v Kafarnaum, Ježíš přichází ke Genezaretskému jezeru. Lidé jsou zvědaví vidět a dychtiví slyšet toho pozoruhodného kazatele a uzdravovatele. Zástup se na něho tlačí, tlačí ho až ke břehu, kde rybáři čistí své sítě po nočním rybolovu. Ježíš chce promluvit k zástupu, žádá proto rybáře Šimona, aby s ním vyjel v loďce na jezero, jen kousek od břehu. Vždyť Ježíš přišel na svět, aby všem, i tomuto zástupu, zvěstoval království Boží.

V loďce se posadil, jak bylo zvykem židovského učitele, a s autoritou učil. Ale v našem přečteném oddíle není v popředí ani zástup, ani obsah Ježíšova učení. Zástup poslouchá jeho slovo, ale pouhé naslouchání nestačí. Ježíšova pozornost se zaměřuje na jednotlivce, na jeho odpověď, na následný čin.

Když Ježíš přestal mluvit k zástupu, obrací se k Šimonovi a vybízí ho, aby zajel na hlubinu, a aby spustili sítě. Jaký zvláštní a nezvyklý povel - bláhový povel k lovu ve dne! Po probdělé noci! Nehodí se ani místo ani čas, kříží to denní zaběhnutý režim, pro zkušeného rybáře to nemá smysl. Ryby se přece loví po západu slunce nebo v časných ranních hodinách,

ale za dne se zdržují v chladných hlubinách. Šimon však slyšel slova kázání zástupům, a Ježíš mu byl Mistrem, epistatou, velitelem. Jeho pobídku a výzvu on nejen slyší, ale poslušně plní. *Namáhalí jsme se celou noc a nic jsme nechtyli...* zdá se mi to zbytečné, marné, ale *na tvé slovo spustím síť*. Už dlouho je den, ale navzdory neúspěchu předešlé noci, únavě po celonočním lovu, nesmyslnosti pobídky, Šimon poslechne, řídí loďku na hlubinu a spouští síť.

Šimon slyší – a navzdory nelogičnosti příkazu, poslechne. Nezdá se nám někdy marné naše pachtění a snažení v práci, v rodině, nebo v církevní a sborové činnosti? Máme snahu oslovit své blízké doma i z kazatelny, ale velmi často zůstává zvěst jen na povrchu, u slyšení. Lidé jsou dychtiví slyšet, jako zástupy, které ze zvědavosti zatlačily Ježíše až k jezeru, pak ale žijí dál svůj život beze změny. Někdy z toho klesáme únavou a zdá se nám, že čas není příhodný. Vždyť dnes láká některé víc plná peněženka, pěkné oblečení a zahraniční dovolená - jiné lidi zase zdravý životní styl v přírodě a sport, případně meditace a východní moudrost. Někdy se nám zdá nemožné znovu oslovit své blízké zvěstí o Božím království. Ježíš nabádá i nás: *jed' na hlubinu a spust'te síť*. A Šimon odpověděl: *Mistře, na tvé slovo spustím síť*. Byla to důvěra, spolehnutí. Dokážeme přemoci svou nedůvěru, lenost a únavu i my? Důvěrujme, že ze zmatku a lhostejnosti doby, ze zabydlenosti ve světě, Ježíš nabízí cestu, která vede k Božímu království! Mládí, zdraví, bohatství nás nezachrání před Božím hněvem na soudu. Zachránil nás Ježíš Kristus, Boží syn, narozený v Betlémě, který vzal na sebe hříchy světa, trpěl za nás na kříži, ale nad smrtí zvítězil. Ano, jde o víru, spolehnutí, o vědomí, že na tomto světě jsme jen

dočasně, jsme poutníci na cestě. Jde o vykročení správným směrem.

Lov se zdařil, sítě jsou plné, málem se trhají. Nestačí na to posádka jedné lodě, čteme: *dali znamení svým společníkům, aby jim přišli na pomoc*. Šimonova poslušnost, jeho spolehnutí na Ježíše přináší užitek, rybolov je bohatý. Pro nás stejně jako pro galilejské rybáře je to zázrak. Co se nám může zdát nevysvětlitelné či nemožné, u Boha možné je. V noci, či ve dne. Síť jen tak tak vydržely. Šimon se svou posádkou na úlovek nestačí, tak veliké množství ryb ulovili! Dávají znamení, volají na pomoc druhou loď, která je ještě na břehu, a *oni přijeli*.

Lov začíná důvěrou jednoho, Šimona, následuje ochotná spolupráce rybářů v druhé lodi. Když je mnoho práce o žních, či rybolovu, i ve sborech a církvi, a dělníků-rybářů je málo, lze přivolat pomoc. Mnozí blízcí jen čekají na znamení, které dává ten, který první *spustil síť*. Lidé jsou jako ty zástupy, dychtící po zvěsti o záchraně z osobního zmatku a prázdnoty. Touží po Slovu odpuštění a uzdravení, po Boží lásce. Ježíše první poslechl Šimon Petr, jeho druhové ochotně přišli na pomoc. Po výzvě o pomoc, mnozí přátelé a spolupracovníci, ačkoliv jsou zatíženi vlastní prací a zmoženi únavou, jsou připraveni pomoci i nám. Záleží na tom prvním, který dalším dá znamení: může to být farář, hrstka mládeže, kruh sester v křesťanské službě. Naši přátelé, spolužáci, členové rodiny, čekají na pobídku od toho, který je odhodlán první uposlechnout Boží výzvu k činu, k poslušnosti.

Po tomto divuplném rybolovu přítomné rybáře *pojal úžas* - jmenovitě Šimona, Jakuba a Jana. Šimon padá k Ježíšovým nohám, vyznává, že *je člověk hříšný*, není

hoden být v Ježíšově přítomnosti. Před mocí Boží vyvstává hříšnost, malost člověka, moc Boží vzbuzuje úžas, bázeň, vědomí hříšnosti. I pastýřů *se zmocnila veliká bázeň (Lk 2,9b)*, když se zjevila sláva Páně, ženy u hrobu, když spatřily dva muže v zářícím rouchu *zachvátil strach a sklonily tvář k zemi (Lk24,5)*. Hrdost, sebevědomí, asertivita, jsou vlastnostmi člověka dnešního světa, jsou kladně hodnoceny, ba, vyvyšovány v naší kultuře a společnosti. Ale když Bůh zasáhne do našeho života, musíme pokleknout a pokorně vyznat svou hříšnost, jako setník: *Pane, nejsem hoden, abys vstoupil pod mou střechu.... (Mt 8,8)*

A neboj se, Šimone! Ačkoliv nejsi hoden Božího slitování, ale Bůh se k tobě, ke mně, k nám- přece sklání, oslovuje nás, má nás rád. Poslal svého Syna na svět, stal se člověkem – neštítel se naší hříšnosti, ač svatý, nezřekl se nás. Červíčku lidský, neboj se, já jsem tvá pomoc; neboj se, já jsem tě vykoupil; neboj se, já budu s tebou (Iz 41,13;43,1.5). Láska přece ven vyhání bázeň! Ježíš nepřišel odsoudit, ale zachránit. Boží majestát se k lidem sklání, nabízí pomoc a útěchu, podává nám ruku a uchopíme-li ji, vede nás správným směrem po cestě do Božího království.

Ježíš dává Šimonovi nový úkol: *od této chvíle budeš lovit lidi*. V řečtině je zdůrazněno, že jde o živou kořist. Šimone, už nebudeš lovit ryby, které z vody vytahuješ, aby následně byly prodány, zabity, a snědeny! Budeš shromažďovat kořist živou, lidi pro život! Budeš zachraňovat lidi před duchovní smrtí, budeš jim zvěstovat záchranu, život, Boží království. Ježíš posílá Šimona, Jakuba a Jana, aby se stali misionáři, zvěstovateli Božích zaslíbení všechněm lidem.

Šimon poslechl, učinil podle slov Ježíše, byl mu dán velký úlovek a po vyznání

vlastní malosti a hříšnosti dostal od Mistra nový úkol. Zatím bude ještě v přítomnosti Ježíše, ale jeho povolání bude platit pro celý život. Slova byla adresováno Šimonovi, *(ty budeš lovit lidi)*, ale uslyšeli to i Jakub a Jan, *přirazili s lodmi k zemi, všechno tam nechali a šli za ním*. Přirazili ke břehu, kde se dříve tlačil zástup, který poslouchal Ježíšovo učení, slyšel a už odešel.

Rybáři měli plné lodě ryb, velké bohatství, které mohli snadno prodat, ale oni našli jiné bohatství, bohatství záchrany života. Po uslyšení Ježíšových slov, nadešel čas k činu, k osobnímu rozhodnutí. Všichni opustili to, co měli: své lodě a sítě, velký úlovek, své povolání, rodiny, domovy – a následovali ho. Šli za Ježíšem do neznáma, nebylo kam „hlavy složit“, nečekala je ani sláva ani blahobyť, ale dali se do služeb svého Mistra. Uvěřili jeho zvěstování o království Božím, o lásce a odpuštění. Šimon a jeho druzi prostě a jasně odpověděli na prožitou zkušenost a chtěli plnit jim daný úkol.

I nás má vést Boží slovo k činu, k osobnímu rozhodnutí. Někoho žádá, aby opustil všechno a následoval Boží povolání. Takovým příkladem jsou nám mnozí misionáři, kteří vyměnili pohodlí a zajištěnost, domov i rodinné zázemí, aby kázali Krista a sloužili nemocným, opomenutým, potřebným. Takový byl Albert Schweitzer, matka Tereza, a řada dalších. Jsme však voláni i ke drobné, každodenní práci ve svých sborech, ve škole, v rodinách, mezi bližními. Na každého z nás klade Boží slovo jiný nárok, takový, jaký může unést – jiný nárok na učedníky, jiný na zástupy. Ale Ježíš nám dává navzdory nejistotě, která provází následování, příslib: *"Amen, pravím vám, není nikoho, kdo opustil dům nebo ženu nebo bratry nebo rodiče nebo děti pro Boží*

království, aby v tomto čase nedostal mnohokrát víc a v přicházejícím věku život věčný."(Lk 18,29.30)

I my musíme ve svých životních rozhodnutích prosit o moudrost a statečnost, upřímně hledat cestu, na kterou jsme posláni. Šimon, Jakub a Jan – i Lukášem nejmenovaný Ondřej, *všechno tam nechali a šli za ním*. Rozhodně, odhodlaně a samozřejmě. S důvěrou, že Pán, který je povolal, je neopustí.

Pane Bože, prosíme Tě, dávej nám vnímavost v našem každodenním rozhodování, abychom na první místo kladli Tvou vůli a nestrachovali se o dny příští. Amen

Alena Zikmundová

Návštěva krajanů na Ukrajině

Ve dnech 8.-19. dubna jsem měla vzácnou příležitost navštívit dvě české vesnice na Ukrajině – Bohemku a Veselynivku. Byla to pastorační návštěva vedená Petrem Brodským a umožněná synodní radou ČCE. Jeli jsme také v pomoci místním kazatelům v době velikonočních svátků. Letos se vyjímečně shodovalo u nás i na Ukrajině datum Velikonoc, a abychom se vyhnuli frontám na hraničním přechodu, jeli jsme přes Slovensko a Zakarpatskou Ukrajinu. Silnice přes Karpaty byla po zimě vymletá a tak jsme se pořádně vytřáslí. Auto to přečkalo a pokračovali jsme přes Ternopol, Umaň a Lubašivku do Bohemky.

Vesnička je pěkně upravená, po obou stranách Leninovy ulice stojí domky s vedlejším menším domečkem, letní kuchyní. Přes vchod se pne víno, v zahradách rostou jabloně, meruňky, ořechy, višně a pobíhají slepice, kachny a

husy. Většina rodin drží krávu nebo dvě. Na konci horní vesnice stojí Betlémská kaple, „shromáždění“, s věžičkou a v ní zvony, které svolávají k bohoslužbám. Dál se rozprostírá široká „balka“, obecní pastvina, s místem pro hry dětí a mládeže, avšak většina slouží k pastvě drůbeže i krav. Obě strany balky lemuje další řada stavení, snad asi třicet v každé řadě, nazývaná „učastek“. Dolní konec uzavírá nyní soukromá husí farma.

Společně jsme slavili velikonoční neděli s večerí Páně, „shromáždění“ bylo plné i při bohoslužbách v pondělí, střední generace se sešla ještě zvlášť navečer. Každý den nám „šikovali“ plné stoly střídavě Hartovi, Jančíkovi, sestra Poláčková, Sverdlovovi, Amálka Andršová i babička Hartová. Měli jsme příležitost k mnoha rozhovorům a dotazům. Bohemští jsou hrdí na to, že obec je plynofikovaná a nemusí kupovat drahé dřevo a uhlí k „pálení“. Nyní jsou trochu ustaraní, jak letos obdělají půdu, když se družstvo i firma rozpadly; zůstalo málo mechanizace, málo peněz i sil. Další starost je zvyšování hladiny povrchové vody, která je slaná s minerály, ničí úrodu na zahradách a domy vlhnou – ale vesnice bez organizace a pomoci družstva se nevezmůže na kanalizaci. Tyto starosti podbarvily naše setkání, které přesto bylo srdečné. Mnozí vzpomínali, že dříve byli v Bohemce většinou Češi, brali se mezi sebou, a čeština se zachovala v rodinách. Byla to enkláva sebevědomá, dobře hospodařící, s vyšší životní úrovní než okolní ukrajinské vesnice. Dnes se život mění, děti se provdaly za Ukrajince a Moldavany, mnohé se odstěhovaly do měst a vnoučata již špatně mluví česky. Vesnice je také namíchaná těmito národnostmi, je tam i romská rodina, ale Češi dosud převládají.

Před odjezdem jsme ještě navštívili místní školu, kde čtyři třídy učí ukrajinská učitelka, od 2. třídy i češtinu a Liduška Hartová vyučuje angličtinu. Školní děti nám zarecitovaly a zazpívaly, maličké ze Sadíku zamávaly a už jsme jeli dál do Veselynivky.

Projížděli jsme Pavlovkou, kde o velikonocích místní báťuška světil vajíčka i paschy (věžovité buchty z kynutého těsta). Asi 65 km vzdálena leží vesnička s rybníkem, který odděluje dvě řady „chat“, ulici Míru a ulici Lenina. Také tam je budova „shromáždění“, která upoutává pozornost svou rudou střechou a věžičkou se zvonem. Tato budova bývala obchodem, nyní je přestavěná, s větší místností pro bohoslužby a menší pro děti, knihovnu, staršovstvo. Ještě týž den jsme se sešli se sestrami, které pro nás připravily svačinu, hovořili jsme, jedli a zpívali. V obou sborech se hodně zpívá. Nemají hudební nástroj, ale vždy se najde žena, která zpěv vede. Užívají čtyři zpěvníky: Harfu sionskou, zpěvník ČCE, dodatek a Novou sbírku. Střídají zpěvníky, ale jen v Harfě dodržují naznačenou melodii, protože v Harfě jsou jejich původní písně. K ostatním mají svou vlastní melodii, kterou jim vtiskla ve Veselynivce babička Sedláčková.

Všichni jsme byli ubytovaní u sestry Marie Provazníkové, která je kazatelkou sboru. Je vděčná, že může jezdit v zimě na farářský kurz do Prahy, odkud si přiváží nové podněty a znalosti. Stará se o tři malé děti své zemřelé dcery, zvládá hospodářství i službu kazatelskou a organizační v místním sboru. Všichni k ní vzhlížejí a čekají, až přijde Maša. A jako v Bohemce, i ve Veselynivce nám „šikovali“ obědy a večeře dvojí Provazníkovi, Sverdlovovi, dvojí Zlatníkovi, svačinu babička Sedláčková,

Jula, Pisarenkovi. S rozpuštěním družstva se vyrovnali, každý obdělává malý záhumenek a střídají se v pasení všech krav. Bývalý předseda družstva hospodaří s jejich půdou, ale dává jim nějaké naturálie. Všichni byli radostní a spokojení, s jadrným humorem. Peněz je málo, ale to není jejich přední hodnota. Nezaměstnanost je veliká, proto snad některé láká vidina lepšího života v ČR. Právě jedna mladá žena odjížděla do Jirkova u Chomutova, kde našli domov její příbuzní, aby si i ona vyřídila v Čechách trvalý pobyt. Místem setkávání ve vesnici je „shromáždění“, které spojuje národnost s vírou otců a matek, avšak mějme naději, že nezůstanou na sobě závislé.

Markéta Halamová svolala děti na sobotu odpoledne, přišlo jich asi 25, hrály si, zpívaly, malovaly. Byly vděčné, že je někdo vede. Každé léto přijíždějí do obou vesnic mladí lidé, kteří se věnují dětem, sboru a učí češtinu. Jistě je to vzájemné obohacení.

Jeden den jsme zajeli do příslušného krajského města Oděsy, kde jsme navštívili Český domov. V tomto spolku se každý měsíc setkávají oděšští Češi, učí se česky, zpívají české písně, děvčata mají taneční skupinu, která vystupuje na veřejnosti a tančí české lidové tance.

Naši bratři a sestry jsou vděční, že na ně nezapomínáme. Mnozí z Bohemky a Veselynivky ukazovali fotografie z autobusového zájezdu na Moravu a do Čech, z loňského setkání v Zelově, i dětí z tábora v Bělči. Každá návštěva z Čech a do Čech jim přináší posilu a povzbuzení. Navrátila jsem se se silnými dojmy z míst nám vzdálených a přece velice blízkých.

Alena Zikmundová

Českobratrská církev evangelická, Bratrská jednota baptistů
a Občanské sdružení **EXULANT**

Vás všechny srdečně zvou na

K O N F E R E N C I,

kteřou pravidelně společně pořádají pro připomenutí významných událostí z dějin české náboženské emigrace, života v exilu a návratu potomků pobělohorských exulantů do staronové vlasti. Letošní konference se uskuteční ve sboru **Českobratrské církve evangelické v Liberci, Masarykova 22.**

v sobotu dne 9. října 2004

Dopolední program začíná v **10.00 hodin** úvodní bohoslužbou, kterou povede nový synodní senior ČCE bratr **ThMgr. Joel Ruml.**

Základní dopolední přednášku na téma „**Kalich a kříž**“ nám přislíbil bratr **prof. ThDr. Pavel Filipi**, děkan Evangelické teologické fakulty UK .

V polední přestávce (od 11.45 do 13.30 hodin), určené pro rozhovory, setkání a občerstvení, se uskuteční i valná hromada sdružení EXULANT. Polední občerstvení bude probíhat obdobně jako při našich jiných akcích. Prosíme, vezměte si jídlo s sebou a počítejte s tím, že ve sboru ČCE bude připraven čaj a káva.

Odpolední program bude zahájen ve **13.30** hodin. O hlavní odpolední přednášku na téma „Vztahy potomků českých pobělohorských exulantů a českých ekonomických migrantů na Volyni“ jsme požádali bratra **Ing. Oldřicha Rejchrt** z Mělníka.

Závěrečné bohoslužby povede bratr **ThMgr. Petr Červinský** z Liberce.

Jak dopolední, tak odpolední program bude doplněn pozdravy hostů, písněmi a dalšími příspěvky.

Ukončení konference předpokládáme kolem 16. hodiny.

Jak se dostanete k místu konání konference: Od vlakového či autobusového nádraží tramvaj směr Lidové sady, vystoupit u muzea.

Pokud potřebujete zajistit ubytování, můžete se obrátit na sbor ČCE v Liberci, tel. 482713044 nebo na sbor BJB v Liberci, Malé nám. 7, tel. 482751353.

Výbor občanského sdružení **EXULANT** svolává

9. VALNOU HROMADU (výroční shromáždění),

která se uskuteční **v sobotu 9. října 2004** ve sboru ČCE Liberci od **12.30 hodin** s tímto programem:

1. Ustavení valné hromady (prezence, volby zapisovatele a ověřovatele zápisu)
2. Zpráva o činnosti sdružení za uplynulé období
3. Zpráva o hospodaření sdružení za rok 2003 a současný stav
4. Zpráva revizní komise
5. Volby výboru sdružení a jeho náhradníků, předsedy sdružení a revizní komise
6. Informace o připravovaných akcích sdružení
7. Diskuse, návrhy
8. Usnesení valné hromady

Podle stanov je valná hromada nejvyšším orgánem sdružení a je usnášení schopná za jakéhokoliv počtu přítomných. Nemůžete-li se valné hromady zúčastnit, je vhodné, abyste písemně zmocnili jiné členy sdružení k zastupování. Prosíme, připravte si podněty pro naši další činnost, své návrhy kandidátů výboru a revizní komise (předem s navrhovanými projednané) a návrhy na usnesení valné hromady.

Členové a náhradníci současného výboru a revizní komise

Členové výboru: Prof. ing. Karel Matějka, CSc. (předseda sdružení), MTh. Karel Matějka jr. z Prahy (jednatel). ThMgr.Pavel Smetana - emerit.synodní senior ČCE, ThMgr.Vlastimil Pospíšil z Brna, Ing. Alexandr Drbal z Prahy, Ing.Dobroslav Stehlík - kazatel sboru BJB v Žatci.

S výborem **úzce spolupracují** ses. Alena Zikmundová z Prahy a br. MUDr. Josef Čáp ze Svitav.

Náhradníci výboru: Mgr. Jan Bistranin z Liberce, Jana Kubaňová z Prahy, Jiří Polma ze Železného Brodu, Mgr. Hana Marešová z Olomouce, Robert Matala z Plané u Mariánských Lázní.

Revizní komise: Květoslava Klimešová ze Zábřeha na Moravě, ThMgr. Petr Červinský z Liberce.

Prosíme, rezervujte si čas a do Liberce 9. října přijed'te.

Poděkování

Když děkujeme, vracíme se do minulosti, někdy vzdálené několik roků, jindy několik měsíců anebo jen několik minut. V našem případě se vracíme o několik roků zpět. Občanské sdružení EXULANT děkuje svému členu, bratru Pavlu Smetanovi, za jeho absolutní angažovanost ve sdružení. Jako synodní senior ČCE stál u zrodu i samotné myšlenky vzniku tohoto občanského sdružení. Myšlenka založit sdružení navrátilců ze Zelova, ze Slezska a z Volyně a napojit se na ty, kteří v cizině zůstali, vzešla při jednom jubilejním shromáždění v Oráčově od bratra faráře Jana Jelínka a synodního seniora Pavla Smetany. U tohoto zrodu sdružení navrátilců jsme byli tři. Brzy se přidali další, mezi nimi bratr Karel Matějka, který se zapojil velmi aktivně s celou rodinou. Postupně přibývali a přibývají další zapálení „ochotníci“ pro tuto vzácnou myšlenku.

Při tomto poděkování chceme s velkou vděčností říci, že bratr Pavel Smetana spolu s bratrem Karlem Matějkou, nesli a nesou na svých bedrech tu největší část i tíhu práce sdružení EXULANT. Myslíme tím jak akce pořádané v Čechách a na Moravě, tak akce v Zelově – a nebylo jich za ty roky málo. Za svého úřadování na synodní radě ČCE nám bratr Pavel Smetana vycházel všemožně vstříc. Dokonce i schůzky výboru občanského sdružení se konaly většinou v jeho kanceláři. Bratr Pavel Smetana odešel ze synodní rady, ale neodchází z našeho občanského sdružení EXULANT. Věříme, že jeho práce bude pokračovat i ve změněných podmínkách.

Díky Ti, bratře Pavle, za to, co jsi pro nás ostatní v EXULANTU vykonal. Ale také díky Pánu Bohu, protože Jemu na prvním místě patří dík..

Vlastimil Pospíšil

Vlivy exulantské problematiky

Mám dovoleno být v tomto příspěvku mírně osobní a tak této výsady využiji. Nejprve se přiznám, že slova exil, emigrace, exulant atp. mi do jistého věku zněla jako slova patřící do dávné minulosti. Nejvýraznějším ztělesněním tohoto přístupu byl Jan Amos Komenský. Jako žáčci jsme se o něm učili, dívali se na obrazy a dramatizace, v nichž se veliký Jan loučil s vlastí. V době rozdělení železnou oponou málokoho z nás, tehdejších žáčků základní školy, ani nenapadlo, že je toto téma ještě jakkoliv jinak živé v naší době. Z církevního prostředí se sice nesla slova jako Zelov a Ochranov, ale i ta byla spíše ozvěnou něčeho, co přicházelo zdáli. Postupem času však se obzor dospívajícího pozorovatele života světa pochopitelně měnil a odpor proti plotům mezi státy přivedl skutečnost pohybu lidí – hledačů nových domovů – až do těsné blízkosti života každého z nás.

A tak vcelku pomalým způsobem a postupně jsem vrůstal do problematiky exulantství a emigrace. Třeba i tak, že to byly osobně konkrétní případy kamarádů, kteří museli odejít z naší republiky. Za svého farářského působení ve sboru v Olomouci jsem se mohl začít pravidelněji setkávat s tematikou zelovské emigrace. V Olomouci byl členem sboru dr. Josef Němeček, ke kterému jsem chodíval na návštěvy, při nichž ožívalo jeho mládí. Narodil se v Polsku, potomek

pobělohorských emigrantů. Vyrostl v obci Nova Vola, tři kilometry vzdálené od Zelova. Při našich setkáních jsem se velice konkrétně seznamoval se životem v Zelově a začátky v Československu. Živě mi popisoval, jak vypadala zelovská modlitebna, kde v ní měl kdo jaké místo, jaké byly bohoslužby, nebo jak se zpívalo. Vzpomínal na školu, kde např. učitel, ač Čech, nesměl se žáky mluvit česky. Nejdéle popisoval jednání o návratu dávných emigrantů zpět do vlasti a samotném stěhování. Ze Zelova odcházel spolu s rodiči a sourozenci na druhý svátek velikonoční v roce 1925. Jeden týden trvala cesta zpět. Obec Nová Vola po jejich odjezdu zůstala prázdná. První léta v Čechách br. Němeček prožil ve Vikýřovicích., kde každá rodina dostala půdu k hospodaření. Velice zajímavý a živý byl popis setkání s učitelkou, která tam učila v mateřské škole a která se později stala manželkou br. Němečka. Ale spíše než manželství, popisoval br. Němeček se zvláštním kouzlem to, jak se rodily jejich vzájemné sympatie přecházející v celoživotní vztah. Hrávali spolu při shromážděních. „Já jsem hrál druhé housle a nevěsta – ta budoucí – první. Byla to taková souhra, aniž by byly nějaké myšlenky, protože v první řadě bylo zaměstnání. Když jsem udělal první státnici, tak mi prostě pogratalovala písemně, takovým zvláštním básnickým stylem. Byla milovnicí poezie. Po skončení studií v Brně jsme se dohodli, že by to mohlo jít dohromady.“ Za pomoci fotografií se jeho vyprávění dařilo získávat na plastičnosti a konkrétnosti. A já jsem si do života odnesl asi nejživější zkušenost s hodně dávnou emigrací.

Nejde tolik o to, jak se člověk stane emigrantem. O tom čteme každodenně

v novinách. A o tom rovněž hovoří mnozí naši bližní, kteří nás vyhledávají ve sborech církví a přicházejí mezi nás se svými očekáváními. I když se jim, dle svých možností, snažíme pomáhat, přesto jejich očekávání předně souvisí s nalezením místa k životu. Postihnout obsah spásy lze také tak, že Boží spásu lze chápat jako vytváření prostoru a jeho zabezpečení (Miskotte). Člověk ke svému žití potřebuje prostor lásky, svobody, pokoje a porozumění. Nevím, zdali každý, kdo prostor k životu lidí zmenšuje, ohrožuje a ruší, jde přímo proti Bohu, ale vím, že i kdyby všichni jednali takovým způsobem, církev Kristova nesmí jednat stejně. Proto každý, kdo hledá asyl – dnes jako kdy jindy dříve – je tím, kdo zasluhuje zvláštní ochranu a prostor. Zvlášť v dobách, kdy se emigranti netěší přílišné vstřícnosti.

Opustit vlast bývá těžký a složitý krok, přesto to je krok, který je činěn v zájmu dalšího života a jeho lepšího a svobodnějšího pokračování. Jistě pak je velice povzbudivé a až k slzám krásné, když poměry v původní vlasti se časem změny, ona se rozpomene a sama nabídne prostor k životu. Aby všichni, kdo jej kdysi museli hledat všude jinde, jej znovu mohli budovat tam, kde nejlépe mohou navazovat na dědictví předků. Proto je téma emigrace tématem hluboce souvisejícím s každým lidským životem. Vstřícnost vůči těm, kdo hledají nový prostor k životu, je způsobem, který obohacuje život vlastní. Z toho důvodu se všeobecně nemá zapomínat na to, že když je celý život člověka založen na hostování, lépe a jistěji bude otevřen zakotvenosti v Bohu.

Joel Ruml

Česká náboženská emigrace a reemigrace

Česká reformace, Bílá Hora, násilná rekatolizace, postupný odchod Českých bratří a jejich potomků do ciziny, nové problémy a další stěhování, konečně návrat části potomků exulantů do vysněné české vlasti, nové problémy a zápasy, někdy i nový exil. Tak nějak se dá shrnout šest století historie nezanedbatelné části českého národa od 15. století do dnešní doby. Leccos o tomto období se dovídáme z různých publikací řady autorů. V posledních asi deseti letech se nám dostávají do rukou stále nové, obsáhlé a poutavé kvalitní historické knihy Dr. Edity Štěříkové, týkající se pobělohorského náboženského exilu v 17. a 18. století a života potomků těchto českých exulantů v cizině až do jejich návratu do vlasti ve století dvacátém. Jsme sestře Štěříkové velmi vděční za její náročné, historicky přesné dílo. Většina čtenářů tohoto věstníku jistě se zájmem četla alespoň některé její knihy, z nichž nejznámější a rychle zcela rozebrané jsou „Země otců“ a rovněž - zatím poslední - „Zelow“. Účastníci konferencí sdružení EXULANT znají sestru Štěříkovou také z jejích přednášek, v nichž nám dává vždy alespoň trochu nahlédnout do pohnuté historie našich předků. Měli jsme ovšem možnost slyšet také vyprávění některých pamětníků, narozených v prvních dvou desetiletích 20. století a jsme vděční za to, že své vzpomínky, včetně toho, co si pamatují z vyprávění svých rodičů a prarodičů, alespoň někteří zachycují také písemně. Vždyť již prakticky nemáme přímé pamětníky první - poměrně malé reemigrace z let 1922- 1925, protože ti,

kteří ještě žijí, byli v době reemigrace dětmi. Je užitečné, že jsou zachycovány přímé vzpomínky na reemigraci v letech 1945 až 1947 včetně počátků života ve vlasti, která vypadala jinak, než se tradovalo z generace na generaci v cizině. Vždyť český národ byl a je jiný, než jeho velikáni, mezi něž patří Hus a Komenský. Žel, podle odkazu M.J. Husa a J. A. Komenského nežili vždy ani potomci českých pobělohorských exulantů, kteří si rádi říkali „Čeští bratři“. Mnozí - ti dřívější, i ti dnešní, ztratili mnohé z toho, kvůli čemu jejich předkové opouštěli vlast. Dali totiž přednost pomíjějícímu před věčným. Jak na tom jsme každý z nás osobně?

V loňském roce se mnozí z nás zúčastnili Celosvětového kongresu potomků Českých bratří v Zelově při příležitosti dvoušestého výročí založení Zelowa. Zelow založili v roce 1803 jako českou obec i jako český evangelický sbor potomci Českých bratří. Zpočátku tedy byl Zelow jednotný jazykově i nábožensky. Problémům se však nevyhnul. Život některých byl v rozporu se vzácnou a váženou Biblií kralickou. Postupně se Zelow rozrůstal a otevřel se i jiným národnostem, působení jiných církevních společenství; své místo zde měli i židé.

Založením Zelowa stěhování exulantů neskončilo. Zejména z ekonomických důvodů došlo v druhé polovině 19. století k stěhování řady rodin dále na východ - na dnešní západní Ukrajinu (Volyň) a v prvním desetiletí 20. století i na jih Ukrajiny poblíž Oděsy. I tam vznikaly české evangelické a baptistické sbory. V tomto období se někteří vystěhovali také do zámoří. Na západní Ukrajině se setkal proud pobělohorských náboženských exulantů s

českými ekonomickými migranty, převážně katolíky. Mnozí čeští katolíci se vlivem politických poměrů v průběhu let stali pravoslavnými. Exulanti - ať evangelíci či baptisté, si udrželi svou víru i jazyk. Jejich učebnicí zůstávala Bible kralická. Vznikaly výrazně exulantské obce (Michalovka, Mirotín). Evangelické sbory se snažily uchránit své jazykové i církevní dědictví. Baptisté konali misii napříč národnostem i náboženské příslušnosti. Tak baptistická misie oslovovala jednotlivce i celé rodiny, a to zejména ty, jejichž víra byla odtržena od praxe každodenního života. Vznikaly nové baptistické sbory, nejednou národnostně smíšené. Ani baptistické sbory však nebyly dokonalé.

K první organizované reemigraci došlo v letech 1922 až 1925. Svě důležité místo v jednání s československou vládou sehrála Kostnická jednota. Ti, kteří se přistěhovali do vlasti předků, založili nové sbory baptistické nebo evangelické nebo posílili sbory stávající. Již v třicátých letech se však někteří stěhovali do zámoří, kde někteří z nich již měli své příbuzné. Za druhé světové války museli mnozí reemigranti opět opustit své domovy. Nejcitelněji se to dotklo těch, kteří se usadili ve Vikýřovicích, v Šumperku a v Suchdole nad Odrou. Vikýřovický baptistický kazatel Theofil Malý zahynul v koncentračním táboře v Osvětimi.

Po druhé světové válce (1945 - 1947) došlo k druhé, podstatné reemigraci, která se týkala bývalé oblasti Pruského Slezska, Polska a západní Ukrajiny. Tak v Československu vznikly nové a byly posíleny stávající evangelické i baptistické sbory podobně jako po první reemigraci, jenže ve větším rozsahu. Do

Československa se přistěhovala i většina pravoslavných volyňských Čechů.

Po druhé světové válce se do Československa přistěhovala také první část Čechů z rumunského Banátu, kde je dosud několik převážně českých obcí. Tehdy to byla pohraniční oblast Rakousko - Uherska. Češi se tam přistěhovali kolem poloviny 19. století převážně zřejmě za prací. Některé prameny však uvádějí i to, že tam byli posíláni také nepohodlní evangelíci - „berani“ z Českomoravské vysočiny.

Návrat do vlasti předků byl pro všechny výraznou změnou. Ne všichni obstáli ve víře. Stálo by za to podrobněji se zabývat tím, proč. Vždyť v cizině navzdory těžké situaci zachovali víru i jazyk po staletí. Přesto potomci českých pobělohorských exulantů tvoří výraznou menšinu zejména v ČCE a BJB v ČR a jsou základem sborů, sdružených do Československé baptistické konvence v USA a Kanadě, do ní patří i jeden sbor svobodné reformované církve. Nelze zapomínat ani na evangelické sbory v Bohemce a Veselynivce na Ukrajině. Jiné větve (např. v okolí Berlína) splynuly s místním obyvatelstvem a místními církvemi. Málo toho víme o historických kořenech českých a slovenských protestantů na území bývalé Jugoslávie. Dosud tvoří řadu českých nebo slovenských sborů nebo skupin.

Jsme vděčni všem, kteří se snaží zjistit či podchytit z historie co nejvíce. Zůstávají však stále mnohá „proč, jak, kdo, kdy“. Najdou se další, kteří se pokusí dát odpověď? Nejde jen o věrné zachycení minulosti. Nechť slouží k našemu povzbuzení, poučení, orientaci na cestě víry.

Dobroslav Stehlík

Naše nabídka

Stále se nám hlásí zájemci o knihu **Dr. Edity Štěříkové Zelów – česká exulantská obec v Polsku**. Tato kniha je však již beznadějně vyprodaná.

K dispozici ale ještě je kniha Dr. E. Štěříkové **Běh Života českých emigrantů v 18. století v Berlíně**, určená "pro všechny exulanty". Její vydání (již před třemi lety) významně podpořil česko-německý Fond budoucnosti. Zájemcům o ni sdělujeme, že je možné tuto knihu objednat na adrese sdružení. Objednávku je nejlépe adresovat k rukám ses. Aleny Zikmundové, adresa sdružení nebo také na e-mail: av.zikmundovi@seznam.cz.

Členové a sympatizanti našeho sdružení mohou tuto knihu získat za sníženou cenu 250,- Kč + poštovné. Spolu s knihami pak zasíláme složenku k proplacení. Za 350,- Kč je možné tuto knihu zakoupit v prodejně evangelického nakladatelství Kalich v Jungmannově 9, Praha 1.

Připomínáme možnost zakoupení i další knihy Dr. Edity Štěříkové o exulantech, vydané v roce 2001 v nakladatelství Kalich. Jmenuje se **Pozvání do Slezska** a je možné si ji objednat nebo zakoupit v prodejně Kalich v Praze (její cena je 480 Kč). V prodejně Kalich je možno získat i starší publikaci s exulantskou tematikou od stejné autorky nazvanou **Z nouze spasení**. S radostí oznamujeme, že uvedené nakladatelství letos vydá další knihu sestry Štěříkové **Česká náboženská emigrace v Lužici a Sasku**.

Pro zájemce z řad členů a sympatizantů našeho občanského sdružení jsou ještě k dispozici některé další publikace a upomínkové předměty.

Zejména jde o jedinečnou repliku skleněného kalicha Českých bratří v Zelowě. Jeho originál pochází z Anglie a do Zelowa se dostal podle legendy z Husince, české exulantské kolonie blízko Střelína, kam ho v roce 1752 přivezl bratr Samuel Figulus, zdejší kazatel a pravnuk J.A.Komenského z Lešna. Každá replika kalicha (celkově jich existuje pouze 100) je zabalená v reprezentativní kazetě a z hlediska výroby je skutečně originálem. Cena kalicha je 860,- Kč + poštovné.

Dále nabízíme kazetu se dvěma velice pěknými skleničkami se siluetou zelowského evangelického kostela a letopočty připomínajícími právě 200 let „českého“ Zelowa. Jedna sklenička má popis český a druhá polský. Cena kazety je 160,- Kč + poštovné.

Z tiskových materiálů nabízíme:

1. **Obrazový průvodce** po historii Jednoty bratrské. Jedná se o soubor 13 barevných obrázků pohlednicového roz-měru, doplněných slovním doprovodem a zabalených v originálních deskách. Cena souboru je 80,- Kč + poštovné.

2. **Příruční slovníček** zelowské češtiny, ve kterém jsou shromážděny nejběžnější výrazy, které se v každodenním občanském životě v Zelowě používaly. Slovníček připravila Mgr.Hana Marešová, Ph.D. z Olomouce. Cena slovníčku je 50,- Kč + poštovné.

Kalichy, skleničky, obrazového průvodce a slovníček zelowské češtiny si můžete objednat na adrese:

Jana Kubaňová
Slezská 25
130 00 Praha 3

Stále je možno získat i knihu vzpomínek **Vlastimila Pospíšila Návrat domů**. Stojí 100,- Kč plus poštovné. Můžete si ji

objednat přímo u br. Vlastimila Pospíšila
na adrese **Kozí 12, 602 00 BRNO.**

Čtení „Na každý den“ českých exulantů.

Na křesťanském knižním trhu se každým rokem objevuje množství nejrůznějších pomůcek pro každodenní čtení a zamýšlení se nad Písmem. Před více než 250 lety dostali do rukou takovou pomůcku i čeští evangeličtí emigranti v Berlíně, Pruském Slezsku a na dalších místech, kde žili.

Dr. Edita Štěříková ve svých knihách „Běh života českých emigrantů z 18. století v Berlíně“ a „Pozvání do Slezska“ podala nesmírně zajímavý obraz osudů těch, kteří v době nejhlubšího temna opouštěli pro víru své domovy a odcházeli do emigrace. Již tehdy bylo zřejmé, že cesta do emigrace je zcela jistě cestou do bídy, ale byla podstupována s nadějí, že budou moci číst Bibli a žít tak, jak vyrozumívali z její zvěsti. Zvláštním znakem českých emigrantů bylo to, že lpěli na vlastním čtení Písma a přemýšlení nad ním a na neformálním setkávání se nad Písmem v rodinách. Kvůli tomu se mnohdy dostávali do napětí i se svými duchovními, kteří měli obavy, aby tato hloubavost nevedla k bludům a k sektářství. Proto se snažili neorganizované scházení nad Písmem potlačovat či alespoň regulovat. Pro usměrnění aktivit českých emigrantů a pro mnohé z nich i vítanou pomůckou ke každodennímu ztišení jistě byla nenápadná knížečka „Zlatá pokladnička dítek Božích“ vydaná v roce 1749 v Berlíně. Připomeňme si dvě postavy, s nimiž je kniha spojená.

Původně byla vydána v roce 1718 ve Vratislavi jako „Güldenes Schatzkästlein der Kinder Gottes, deren Schatz im Himmel ist“ a jejím autorem byl význačný představitel pozdního pietismu Karl Heinrich von Bogatzky. Narodil se 7.9. 1690 v Jankově u Miličína ve Slezsku, ve významné šlechtické rodině. Původ a rodinná tradice jej předurčovaly k vojenské kariéře. Jeho životní představy však směřovaly jinam, což vedlo k roztržce s otcem a k vydědění. Od roku 1713 studoval v Jeně práva, v roce 1714 se seznámil v Halle s jedním z nejvýznamnějších představitelů pietismu A.H.Franckem. O vánocích 1715 se u hrobu své matky rozhodl pro studium theologie. Nestal se však duchovním, ale svou osobní zbožností, svědectvím i kázáními na cestách ve Slezsku a Sasku ovlivňoval mnohé, zejména v urozených rodinách. Od roku 1746 žil v objektu známého hallského sirotčince, kde 15.6. 1774 zemřel. K.H. von Bogatzky ve své době proslul především jako autor písní. Ač se nezdá, že by příliš vynikal básnickým nadáním, napsal jich více než 400 v duchu vroucí pietistické zbožnosti. Některé se zpívají dodnes např. píseň č. 423 v Evangelickém zpěvníku. Také jeho pomůcka ke každodennímu čtení Písma je třeba v USA dosud vydávána a užívána.

Pro české emigranty přeložil a vydal v roce 1749 „Zlatou pokladničku dítek Božích“ kazatel českého lutherského sboru v Berlíně Ondřej Macher. V uvedeném roce bylo Macherovi 51 let a měl již s českými exulanty bohaté zkušenosti. Pocházel ze Slezska, podobně jako další kazatelé českých emigrantů J.Liberda a A. Schulz. Všichni působili při těšínském Ježíšově chrámu milosti jako učitelé. Po desítky let byl tento chrám útočištěm pronásledovaných

evangelíků z Čech i z Moravy. Ale již dříve, při svých studiích v Halle, byl Macher v kontaktu se skupinou, která vydávala knihy pro české evangelíky a získal zde dobrý vztah k české reformaci. Po vypovězení pietistů ze Slezska, působil nejprve od roku 1735 jako český učitel v Chotěbuzi, potom jako kazatel české církve v Berlíně, Teltavě a opět v Berlíně. Pruským králem byl jmenován inspektorem „stávajících a budoucích“ českých sborů. Více než půl roku působil v roce 1743 v Münsterbergu, mezi emigranty, kteří rok před tím opustili své domovy.

Macher se vždy snažil pomáhat Čechům v jejich bídě, jak se dalo. Psal žádosti a prosebné dopisy, zastupoval Čechy před úřady, tlumočil, pomáhal hledat východiska z největší nouze, měl péči i o to, aby se některým mladým lidem dostalo vzdělání, dokonce i na universitě v Halle. Přes všechnu snahu nebyly ani v Berlíně, ani v Münsterbergu vztahy mezi ním a Čechy harmonické. Macher byl přísný lutherán neměl pochopení pro některé důrazy vyplývající z české reformace na nichž exulanti lpěli a navíc byl povahově přísný, hněvivý a nepřístupný a žádal od Čechů naprostou poslušnost. Nechápal jejich důrazy a jeho prudká povaha bránila jakémukoliv sblížení. Když se část berlínského sboru rozhodla pro reformované vyznání a povolala z Lešna reformovaného kazatele J.T.Elsnera situace se ještě zhoršila. Macher mu musel postoupit polovinu fary a o kostel se musely sbory také dělit. V osobě J.T.Elsnera narazil Macher na podobnou povahu jako byl sám. Oba kazatelé se nesnášeli a do svých sporů zatahovali i své sbory. Jejich vztah nepatří k nejlepší stránce v dějinách

českých exulantů. Z Berlína odešel Macher v roce 1755 a v roce 1762 zemřel.

Jak se uvádí v předmluvě, kterou napsal v Berlíně 12.4.1749, věnuje „Zlatou pokladničku dítek Božích“ „všechněm českým exulantům, kteří pro evangelickou pravdu z vlasti své vyšli a nyní na mnohých místech a na rozličný způsob rozptýleni jsou“. Jim má tato knížečka sloužit „k každodennímu spasitedlnému užívání“ a dále „vinšuje, aby jim k posílení, zachování a napravení v té přijaté pravé víře byla“. Takový užitek čtenáři budou mít, když budou slova Písma a výklady:

- 1) Pozorně a s srdečným vzdycháním sobě číst a do pokladničky srdce věrně skládat, často přes den sobě připomínat a život svůj podle nich spravovat.
- 2) Nejste jen k té jediné výpovědi Písma přivázáni, která na ten přítomný den poznamenaná jest, ale čtěte sobě tu knížečku od počátku do konce.
- 3) Když čas k tomu máte přečtěte sobě i někdy celou kapitolu v Biblii kdež poznamenaná slova se nacházejí.
- 4) Můžete také při jisté příležitosti, když rady aneb potěšení potřebujete tu knížečku v ruce bráti a s vzdycháním nějaké spasitedlné slovíčko sobě hledati. Jen aby se to k pověrám neobrátilo, jak se někdy i s samým slovem Božím stává.

Cílem pak, ke kterému má být čtenář přiveden je to, aby si uvědomil že: „Není jiná cesta, skrz kterou ospravedlněn jsem a opět jiná skrz níž hledám posvěcenou býti: aleť jedinká toliko cesta jest, totiž Kristus, kterýžto jest cesta, pravda i život. Kristus zajisté miloval mne i od hříchů mých krví svou mne očistil. Mé spasení opravdové jest v odpuštění hříchů. Bůh dal mně zkázu mou pocítiti a mně milosti

propůjčil k poznání mé přirozené nemožnosti a nadto ke mně dokázal svého smilování, působě sám víru v srdci mém. Poněvadž já vlastní dílo zapíraje, uznávám že sám od sebe nic než hřešiti ani skrze sebe samého blíže k Bohu a k světlu jeho přijíti nemohu, ale pouhé milosti Boží se drže, na Beránka Božího patřím, kterýž hříchy mé snímá a v krvi jeho k Otci se přibližují: tedy nová moc v srdci mém se rodí, abych víru jako nebeské světlo a oheň v srdci svém cítil, lásku Kristovu okusil a nový člověk se jako strom dobrý pučel v květu svém, který by libou vůni ze sebe vydávaje, ovoce Bohu i lidem nesl.“

Ani zde se však Macher nedokáže oprostít od svého vyhraněného lutherství, když zřejmě s ohledem na pnutí mezi lutherskými a reformovanými Čechy napomíná: Jestli pak někteří vám, potupně Lutriánů nadávají snášejtež to mile a trpělivě, jak jste ve vlasti své snášet museli, však vám to neuškodí, ale ještě k většímu blahoslavenství dopomáhá.“Po předmluvě následují Bogatzkého biblické úvahy na každý den roku. Rozvržení je stejné, jaké se dodnes často používá – biblický text, několik řádků zamyšlení k němu a jedna sloka písně.

Jako příklad uveďme úvahu na den 11.ledna:

„Tak Bůh miloval svět, že syna svého jednorozeného dal, aby každý kdož věří v něho nezahynul, ale měl život věčný. Neboť neposlal Bůh Syna svého na svět, aby odsoudil svět, ale aby spasen byl svět skrze něho, kdož věří v něho nebude odsouzen. Jan 3,16-18 .

Ó kdybychom s těmi slovy vstávali a s nimi se položili! Aby nám též při smrti někdy příjemnou postýlkou býti mohly. Nechť tedy mé každodenní heslo bude:

Bůh též mne miloval, ještě nepřítel svého a tak tuze, že mi Syna svého dal, který nyní můj a s ním všecko mé jest. Jakž by nyní, když jsem s ním smířený, mně všecko s ním nedaroval aneb mě mohl opustit? Nikoli! To slovo, že nemám býti ztracený ani odsouzený, jest skála na kteréž odpočívám a nepohnu se ani neutronu v smrti. Amen,amen

Nevystihlá láska Boží v Kristu jsem tak milován,

Abych jenom spasen byl: není aby soudil, dán

Když též klesám, on své srdce ode mne neodvrátí

Ó bych jemu jen mé srdce též mohl cele oddati!“

Jan Bistranin

Bible v bochníku chleba

Již v první polovině devatenáctého století stál na Faustynově naproti škole skromný domek. Podobných domků, ba lepších a větších zde stálo již více. (Domek stál až do doby, než spolu s českou faustynovskou školou lehl popelem na počátku druhé světové války). Postupem let se les na suchém konci Faustynova přiblížil až k samým stavením. Tomuto domku stromy z lesa přímo nakukovaly do oken.

Nesčetněkrát jsem kolem něho chodil na lubecký luh pro torf (rašelinu). Tenkrát se mi vůbec nejevil zvláštní. O zvláštnosti, která se vázala k jeho obyvatelům, jsem se dozvěděl až po příjezdu do Čech, vlastně jsem se o tom dočetl. A tato zvláštní událost mi spojila chléb a světlo v jedno. Nešlo o obyčejné světlo, ale o Světlo, které se píše s velkým písmenem.

Když se v první polovině devatenáctého století do tohoto domku

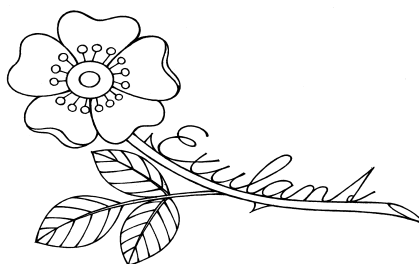
nastěhovala česká rodina, měla docela zvláštní zkušenost s Biblií a bochníkem chleba. Když tato rodina odcházela z Čech do nové, a jak doufala přechodné vlasti, odmítla se vzdát toho nejcennějšího – víry Beránkovy a Bible. Aby ji pronásledovatelé o ni nemohli připravit, odnášeli si Biblii zapečenou v bochníku chleba. Tak si vážili Písma svatého ti, kteří opouštěli svou vlast i své živobytí aby žili jinde, byť často jen živořili. Dnes ne jeden z jejich potomků tuto Knihu knih, která byla jejich otcům klenotem nejcennějším, odkládá a zapomíná na ni.

Vlastimil Pospíšil

Závěrečná sdělení

Především chceme upřímně poděkovat vám, kteří jste reagovali na sbírku vyhlášenou v roce 2003 i vám, kteří pravidelně přispíváte na naši činnost. Zpráva o hospodaření občanského sdružení bude podána na valné hromadě. Z vašich darů hradíme náklady na činnost občanského sdružení, podle možností se snažíme pomoci i na jiných potřebných místech.

Přijďte v
sobotu 9. října 2004
do Liberce na
konferenci a na 9. valnou hromadu

sdužení. Budete tak mít možnost dozvědět se více o naší činnosti a podle zájmu si zakoupit i naše nabízené knihy a upomínkové předměty. K dispozici bude i **Pamětní knížka z Kongresu Českých bratří v Zelově.**

I nadále pište naši adresu takto:
Občanské sdružení EXULANT
Jungmannova 9
110 00 Praha 1

Trvale shromažďujeme vzpomínky členů sdružení, fotografie a rodokmeny. Vše vhodné, co máte a můžete poskytnout, zašlete laskavě na adresu: Mgr. Vlastimil Pospíšil, Kozí 12, 602 00 Brno. Vybranými dokumenty resp. předměty můžeme doplnit i muzeum v Zelově.

Podmínkou členství v našem sdružení, jak pravidelně připomínáme, není osobní "příslušnost" k exilu resp. návratu. Do svých řad zveme i sympatizanty zajímaví se o naši činnost. K přihlášení se za člena sdružení stačí sdělit na adresu sdružení jméno a příjmení, datum narození, bydliště, příp. církevní příslušnost (sbor) a příp. vztah k pobělohorskému exilu. Z každé přihlášky máme radost. Přihlášeným členům zasíláme vždy poslední věstník.

Vydává občanské sdružení Exulant výhradně pro potřebu svých členů.
Neprodejné. Adresa sdružení: Jungmannova 9 – Husův dům,
110 00 Praha 1 – Nové Město, Česká republika

